

Warszawa, 1.10.2020 r.

**Szanowny Pan Prezes
Maciej Chorowski
Narodowy Fundusz
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej**

**LIST OTWARTY
SKUTECZNE MECHANIZMY DOTACJI KOMPLEKSOWEJ MODERNIZACJI BUDYNKÓW
KONIECZNYM ELEMENTEM KRAJOWEGO PLANU ODBUDOWY**

Szanowny Panie Prezesie,

Zwracamy się do Pana z prośbą o zapoznanie się z bardzo istotnym aspektem budowy Krajowego Programu Odbudowy, do którego wkład będzie wносить z pewnością także NFOŚiGW. Jesteśmy grupą ekspertów, która działa w ramach kampanii Renovate Europe, a w odpowiedzi na obecną sytuację gospodarczą stworzyła w Polsce inicjatywę „Fala Renowacji”. Od lat zajmujemy się tematem efektywności energetycznej budynków, prowadzimy badania z zakresu wpływu renowacji budynków na komfort życia, zdrowie i dobrobyt społeczeństwa, kreowanie nowych miejsc pracy, poprawy jakości powietrza oraz kontrybucji w ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych. Śledzimy również i analizujemy systemy dotacji skierowanych na modernizację budynków i efektywność energetyczną w kraju i za granicą.

Narodowy Fundusz ma największe doświadczenie w kraju w prowadzeniu tego typu krajowych programów. Znać Państwo doskonale ich mocne i słabe strony. Ogromne znaczenie ma też edukacja doradców energetycznych, którą Państwo systematycznie realizujecie. Z punktu widzenia tych doświadczeń, Państwa wkład w budowę Krajowego Planu Odbudowy może być kluczowy praktycznie przekładając się na wykorzystanie przyznanych Polsce funduszy. To jak szybko będą one w kraju dostępne zależy od tego, w jakim stopniu Krajowy Plan Odbudowy będzie spełniać kryteria oceny, założone przez Unię Europejską.

Dlatego chcielibyśmy zwrócić uwagę na kilka aspektów wykorzystania funduszy unijnych w programach wsparcia, licząc że Państwo też o tym teraz dyskutujecie i przygotowujecie rozwiązania, które będą wykorzystane w Krajowym Planie Odbudowy oraz nowej perspektywie finansowej.

Naszym zdaniem, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków mieszkalnych wymaga wprowadzenia nowego mechanizmu dotacyjnego związanego z finansowaniem modernizacji energetycznej budynków jedno- i wielorodzinnych lub istotnej modyfikacji istniejących programów. Poniżej prezentujemy najistotniejsze założenia, które powinien spełniać efektywny mechanizm wsparcia:

- a) Termomodernizacja budynku warunkiem koniecznym dotacji, jako sposób zapobiegania ubóstwu energetycznemu (obecnie program Czyste Powietrze daje taką możliwość, nie jest to jednak obligatoryjne i w wielu przypadkach może implikować znaczny wzrost kosztów ogrzewania);
- b) Promowanie kompleksowych rozwiązań uwzględniających modernizację przegród zewnętrznych, systemów technicznych budynku – instalacji ogrzewania, chłodzenia, ciepłej wody użytkowej, oświetlenia, a także wymianę źródła ciepła na efektywne i niskoemisyjne lub podłączenie do systemu ciepłowniczego;
- c) Promowanie zachowania właściwej kolejności prac: modernizacja przegród zewnętrznych > instalacji > IoT; wyznaczenie w programie koniecznego zakresu prac i promowanie głębokiej modernizacji energetycznej poprzez wyższą dotację;
- d) Urealnienie kwoty dotacji wobec rynkowych kosztów modernizacji energetycznej budynków (w tym znaczące podwyższenie kwot dla termomodernizacji);
- e) Wprowadzenie systemu kontroli efektów, np. uproszczonego audytu energetycznego lub świadectwa przed i po pracach renowacyjnych jako warunek konieczny; audyt/świadectwo objęte dotacją 100% wg. ustalonego licznika (lub bon);
- f) Usprawnienie systemu obsługi dotacji w celu skrócenia czasu oczekiwania na weryfikację wniosku i wypłatę środków;
- g) Możliwość łączenia jednego programu dotacyjnego z innymi istniejącymi programami z zachowaniem zasady, że najpierw należy zredukować zużycie energii, a następnie wymieniać jej źródła (pozwala to dobrać odpowiednie urządzenie unikając jego przewymiarowania i dodatkowych kosztów oraz zapewniając efektywną eksploatację);
- h) Włączanie firm wykonawczych w mechanizm dotacji jako sposób premiowania wychodzenia z szarej strefy;
- i) Wprowadzenie uproszczonego mechanizmu dotacji na wzór programu Mój Prąd;
- j) Wprowadzenie bonów modernizacyjnych, wydawanych za pośrednictwem banków.
- k) Wypłacanie środków w oparciu o umowę na realizację, a nie po zakończeniu inwestycji, aby zlikwidować barierę wejścia w program;
- l) Stworzenie systemu ciągłego raportowania efektywności programu (na wzór istniejących już programów jak Czyste Powietrze czy Mój Prąd);
- m) Projektowanie systemu dotacji komplementarnych i współdziałających w ramach parasolowego programu „Czyste Powietrze”.

W ostatnich latach następuje szybka transformacja rynku oświetleniowego. Rozwiązania oparte na konwencjonalnych, analogowych technologiach są zastępowane przez cyfrowe oświetlenie LED. Rezultatem tej transformacji jest spadek udziału oświetlenia w światowym zużyciu energii elektrycznej z 19% w 2006 roku do 13% w 2018 roku. Szacuje się, że dalsza transformacja rynku i wykorzystanie technologii IoT pozwoli na spadek udziału oświetlenia do 8% do 2030 r. Równocześnie w tym samym czasie liczba punktów świetlnych

wzrośnie o około 35%. Przyspieszenie i wykorzystanie dostępnych technologii oświetleniowych pozwoli na znaczące obniżenie zużycia energii elektrycznej również w Polsce. Działania te pozwoliłyby na znaczące zredukowanie mocy zainstalowanej jaka jest przeznaczana na cele oświetleniowe, co przyczyniłoby się do optymalizacji procesu transformacji gospodarki Polski w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Dodatkowo wykorzystanie specjalnego oświetlenia może przyczynić się do wzrostu efektywności produkcji żywności, w miejscach, gdzie jest wykorzystywane. Zaś wykorzystanie dostępnej technologii dezynfekcji UV-C pozwoliłoby na wykorzystanie modernizacji budynków do uzupełnienia infrastruktury o systemy do dezynfekcji powietrza i powierzchni w celu ograniczenia ryzyka związanego z zagrożeniem epidemiologicznym.

Dlatego proponujemy wdrożenie odpowiednich działań również w zakresie oświetlenia:

1. Stworzenie kompleksowego projektu powszechnej LEDyfikacji na terenie miast i powiatów wykorzystując energooszczędną technologię LED z funkcjonalnościami IoT (Internet of Things) w budynkach.
2. Kontynuacja istniejącego programu NFOŚiGW: „SOWA – LED w oświetleniu zewnętrznym” rozbudowanego o dodatkowy element dotyczący funkcjonalności IoT .
3. Stworzenie nowego programu (na wzór SOWA - LED w oświetleniu zewnętrznym) dedykowanego dla mniejszych JST, które nie mogły do tej pory skorzystać z istniejących mechanizmów.
4. Przygotowanie programu dedykowanego dla prywatnych przedsiębiorców i gospodarstw domowych pozwalającego na wymianę konwencjonalnego oświetlenia na cyfrowe LED.
5. Stworzenie dedykowanego programu dla gospodarstw rolnych, które wykorzystują oświetlenie przy produkcji żywności (np. szklarnie, hodowla trzody chlewnej), pozwalającego na wymianę oświetlenia konwencjonalnego na cyfrowe LED
6. Przygotowanie programu umożliwiającego stworzenie, w ramach renowacji infrastruktury, systemów prewencyjnych UV-C pozwalających na ograniczanie ryzyka związanego z zagrożeniem epidemiologicznym i/lub zagrożenia atakiem bioterrorystycznym w trybie pracy 24 h na dobę .
7. Uwzględnienie renowacji infrastruktury oświetleniowej/elektrycznej w ramach programów modernizacji energetycznej budynków.

Mamy nadzieję, że nasze propozycje przyciągną Państwa uwagę, tym bardziej, że mamy stały kontakt z przedstawicielami Komisji Europejskiej, którzy pracują operacyjnie nad tematami efektywności energetycznej i wiemy, że nasze wnioski są zgodne z wymaganiami unijnymi wobec Krajowych Planów Odbudowy. Do naszego listu załączamy przygotowany przez nas raport „Fala renowacji budynków – wielowymiarowe korzyści dla polskiej gospodarki z kompleksowej modernizacji budynków”, w którym przedstawiamy szereg korzyści gospodarczych, zdrowotnych i społecznych, wynikających z prawidłowo prowadzonych procesów modernizacji budynków.

Liczymy, że skorzystają Państwo z naszych informacji. Z chęcią włączymy się też w prace nad przygotowaniem mechanizmów dotacyjnych, związanych z finansowaniem modernizacji energetycznej budynków. Zapraszamy do kontaktu, jesteśmy gotowi do współpracy. Mamy nadzieję, że odniosą się Państwo do naszych propozycji.

**Z wyrazami szacunku,
przedstawiciele inicjatywy Fala Renowacji:**

Aleksandra Stępnia, Danfoss Poland Sp. z o.o.

Agnieszka Strzemińska, Katarzyna Wardal, Knauf Insulation Sp. z o.o.

Bogdan Ślę, Signify Poland Sp. z o.o.

Agnieszka Stawiarska, ROCKWOOL Polska Sp. z o.o.

Kontakt do nas: email - kontakt@falarenowacji.com